

ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Καταρράκτης των σταδίων φροντίδας των ατόμων που ζουν με HIV λοίμωξη στην Ελλάδα (2023)

Τμήμα Επιδημιολογικής Επιτήρησης HIV/AIDS

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΛΗΨΗΣ & ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ HIV/AIDS,
ΣΜΝ & ΗΠΑΤΙΤΙΔΩΝ**

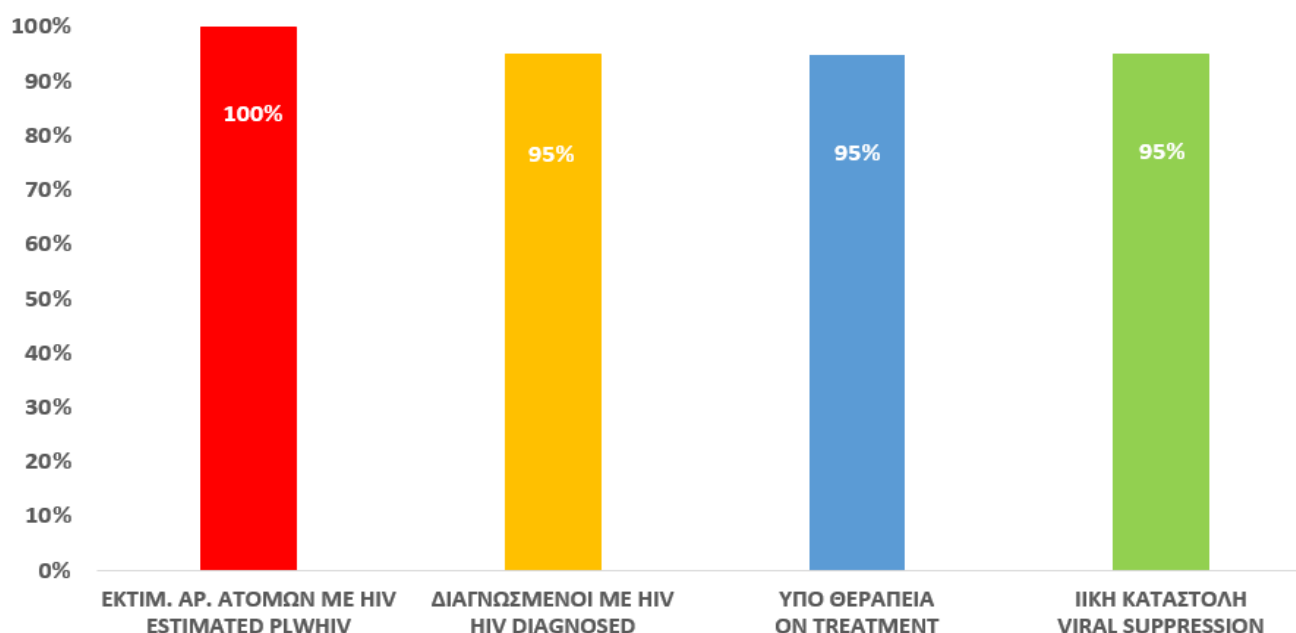
**ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ (ΕΟΔΥ)
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

ΑΘΗΝΑ 2024

Εισαγωγή

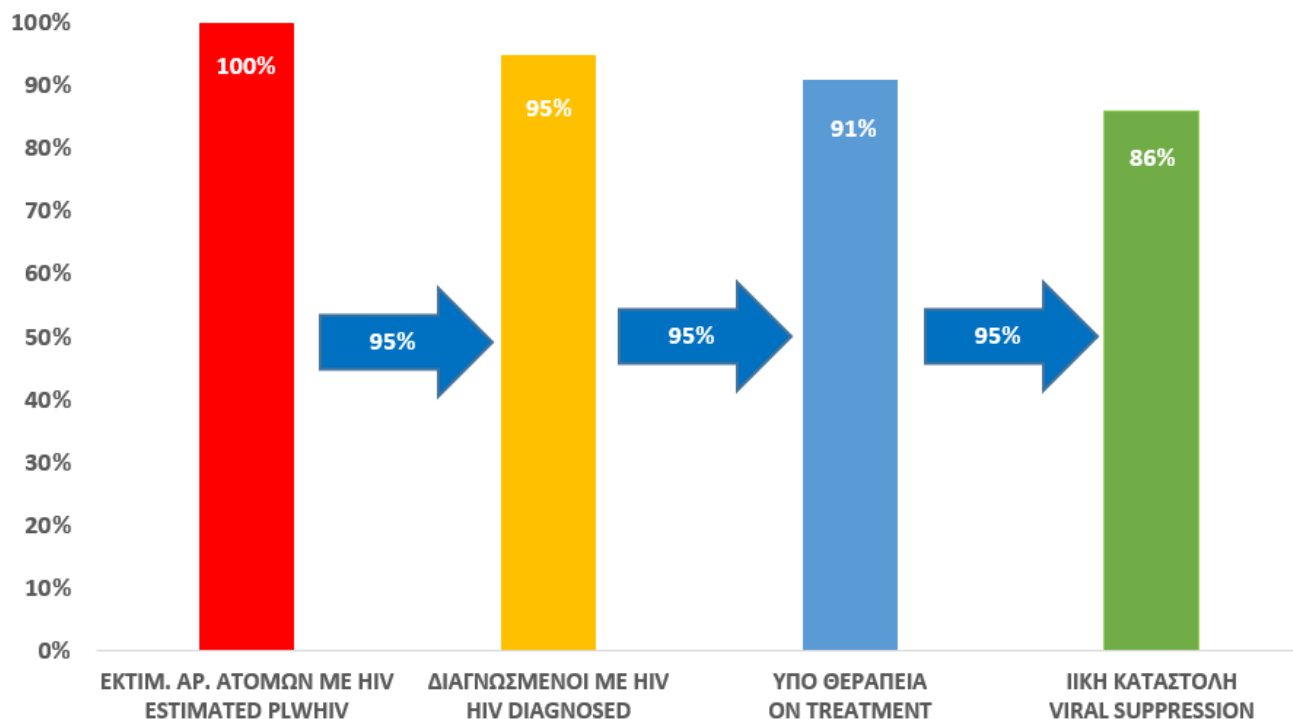
Η αποτύπωση των σταδίων της φροντίδας αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο για τους φορείς που χαράσσουν πολιτικές υγείας για να ποσοτικοποιήσουν την πρόοδο που έχει επιτευχθεί ως προς την επίτευξη των στόχων που έχουν οριστεί από το πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για την αντιμετώπιση του HIV/AIDS (UNAIDS) και για να σχεδιάσουν νέες δράσεις. Ο όρος «καταρράκτης», αναφέρεται στη σειρά των σταδίων από τη διάγνωση των ατόμων που ζουν με HIV/AIDS έως την επίτευξη της ικής καταστολής μέσω της χορήγησης αντιρετροϊκής αγωγής (1).

Οι πρώτοι στόχοι που είχαν τεθεί το 2014 από το UNAIDS (90-90-90), ήταν μέχρι το 2020 το 90% των ατόμων που ζούσαν με τον HIV να έχουν διαγνωστεί, το 90% αυτών που είχαν διαγνωστεί να λαμβάνουν αντιρετροϊκή θεραπεία και το 90% των τελευταίων να έχουν επιτύχει ική καταστολή (2). Το 2021, οι ανωτέρω στόχοι επικαιροποιήθηκαν σε 95-95-95 με καταληκτικό έτος για την επίτευξή τους το 2025 (Σχήμα 1) (3). Εάν αναγάγουμε κάθε έναν από τους στόχους 95-95-95 στο σύνολο των ατόμων που ζουν με HIV, τότε αυτοί εκφράζονται ως 95-91-86, κάτι που ερμηνεύεται ως το 95% των ατόμων που ζουν με τον HIV να έχουν διαγνωστεί, το 91% να λαμβάνει αντιρετροϊκή θεραπεία και το 86% να έχει επιτύχει ική καταστολή. Συνεπώς, ο ουσιαστικός τελικός στόχος του 95-95-95 είναι το 86% των ατόμων που ζουν με τον HIV να έχει επιτύχει ική καταστολή, κάτι που προϋποθέτει να έχουν επιτευχθεί οι προηγούμενοι στόχοι (διάγνωση και θεραπεία)(Σχήμα 2).

Σχήμα 1. Στόχοι 95-95-95 έως το 2025.

(Το ποσοστό της κάθε ράβδου υπολογίζεται χρησιμοποιώντας ως παρανομαστή τον αριθμητή του ποσοστού της προηγούμενης ράβδου)

Σχήμα 2. Ουσιαστικοί στόχοι 95-91-86 έως το 2025.

(Το ποσοστό της κάθε ράβδου υπολογίζεται χρησιμοποιώντας ως παρανομαστή τον εκτιμώμενο αριθμό των ατόμων που ζουν με HIV)

Μέθοδος

Για τον προσδιορισμό των σταδίων φροντίδας για τον HIV απαιτείται μια ορθή προσέγγιση του αριθμού των ατόμων που έχουν διαγνωστεί και παραμένουν ως φυσικές οντότητες στην ελληνική επικράτεια. Υιοθετώντας συγκεκριμένες παραδοχές, προκύπτει ο πληθυσμός των διαγνωσμένων περιστατικών HIV που ζουν στην Ελλάδα, ο οποίος εισάγεται σε συγκεκριμένο εργαλείο του ECDC (ECDC HIV modelling tool) (4), προκειμένου να υπολογιστεί ο εκτιμώμενος πληθυσμός των ατόμων, διαγνωσμένων και αδιάγνωστων, που ζουν με την HIV λοίμωξη στη χώρα μας.

Ο καταρράκτης των σταδίων φροντίδας για το 2023 παρουσιάζεται α) για το σύνολο των ατόμων που ζουν με HIV στην Ελλάδα β) ανά κατηγορία μετάδοσης [Άνδρες που έχουν Σεξουαλικές επαφές με Άνδρες (ΑΣΑ) / Men having Sex with Men (MSM), Χρήστες Ενδοφλέβιων Ναρκωτικών (XEN) / People Who Inject Drugs (PWID), Ετεροφυλόφιλοι / Heterosexuals] γ) για τα άτομα αλλοδαπής εθνικότητας που ζουν με HIV στην Ελλάδα, και απεικονίζεται με δύο τρόπους:

- Βάσει των στόχων 95-95-95 (Ως παρανομαστής χρησιμοποιήθηκε ο αριθμητής του ποσοστού της προηγούμενης ράβδου).
- Βάσει των ουσιαστικών στόχων 95-91-86 (Ως παρανομαστής χρησιμοποιήθηκε ο εκτιμώμενος αριθμός των ατόμων που ζουν με HIV στην Ελλάδα).

Παρουσίαση γραφημάτων καταρράκτη σταδίων φροντίδας

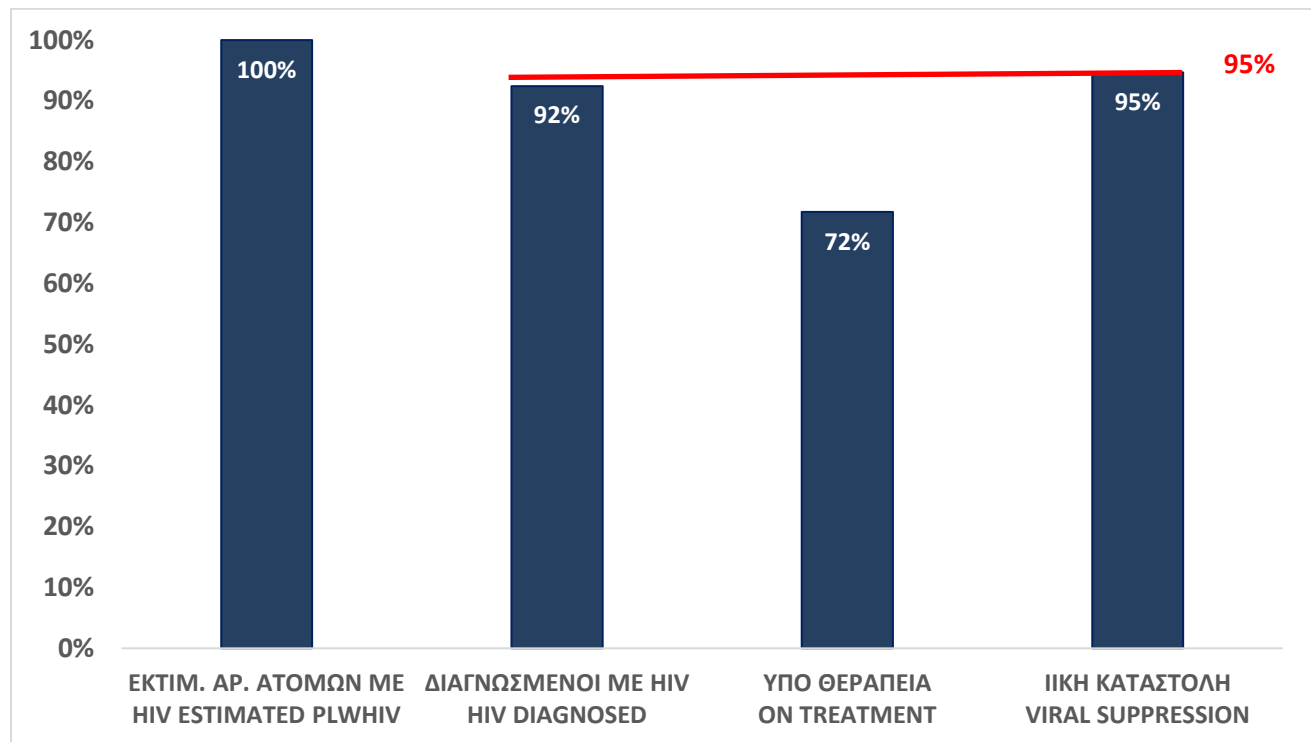
Στα κάτωθι γραφήματα (Σχήματα 3 – 12) απεικονίζεται ο καταρράκτης των σταδίων φροντίδας για τα άτομα που εκτιμάται ότι ζουν με HIV στη χώρα μας συνολικά, ανά κατηγορία μετάδοσης και για τα άτομα αλλοδαπής εθνικότητας, βάσει των στόχων 95-95-95 (Σχήματα 3-7) και βάσει των ουσιαστικών στόχων 95-91-86 (Σχήματα 8-12).

Στόχοι 95-95-95

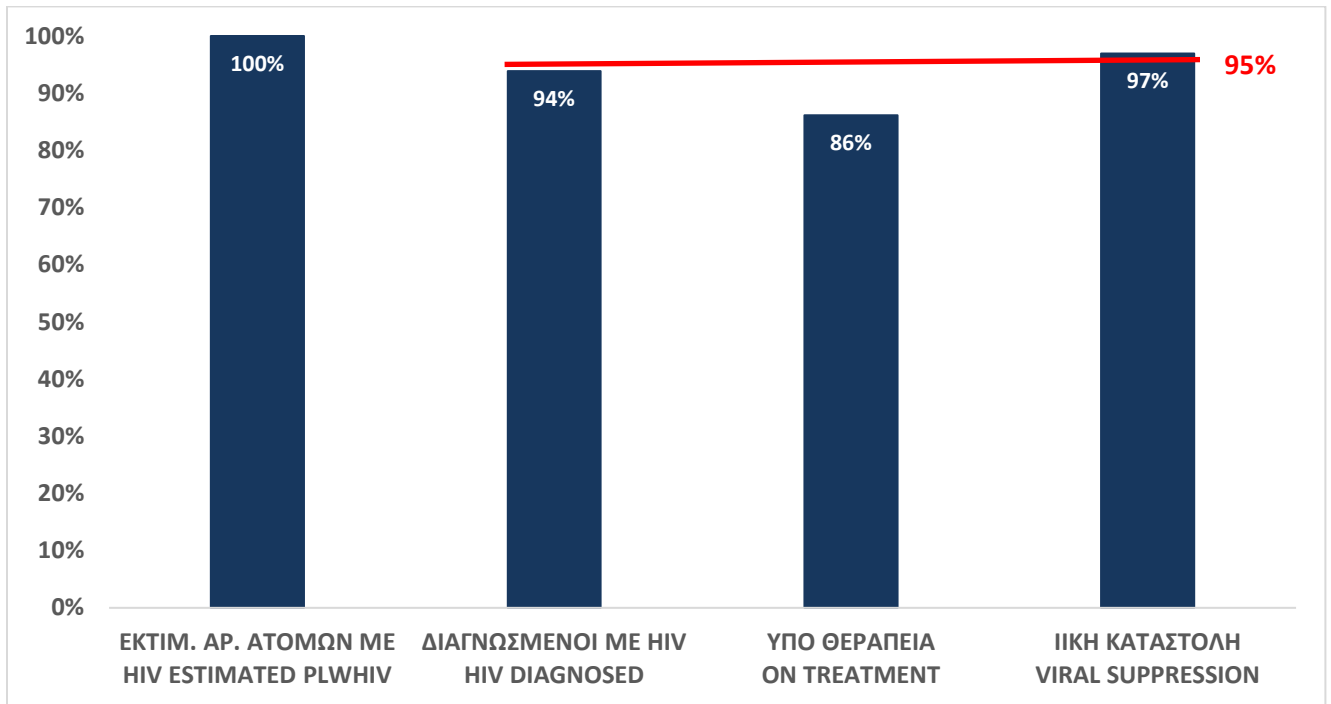
Όσον αφορά στο ποσοστό των ατόμων που έχουν διαγνωστεί και ζουν με HIV, η χώρα μας βρίσκεται πολύ κοντά στο στόχο, τόσο στο σύνολο (92%), όσο και στις υπο-ομάδες πληθυσμού, απέχοντας λιγότερο από 10%. Τα χαμηλότερα ποσοστά καταγράφονται στα ετεροφυλόφιλα άτομα και στα άτομα αλλοδαπής εθνικότητας (87% και 86%, αντίστοιχα) (Σχήματα 6,7), και τα υψηλότερα στους MSM και τους χρήστες ενδοφλέβιων εξαρτησιογόνων ουσιών (94%) (Σχήματα 4,5).

Αντίθετα, το ποσοστό των ζώντων διεγνωσμένων ατόμων που έλαβε θεραπεία το 2023 είναι αρκετά χαμηλότερο από το δεύτερο στόχο 95%. Με εξαίρεση τους MSM που προσέγγισαν το 86% (Σχήμα 4), τόσο στο σύνολο, όσο και στις λοιπές υπο-ομάδες, απέχουμε από το στόχο σε ποσοστό μεγαλύτερο του 10%.

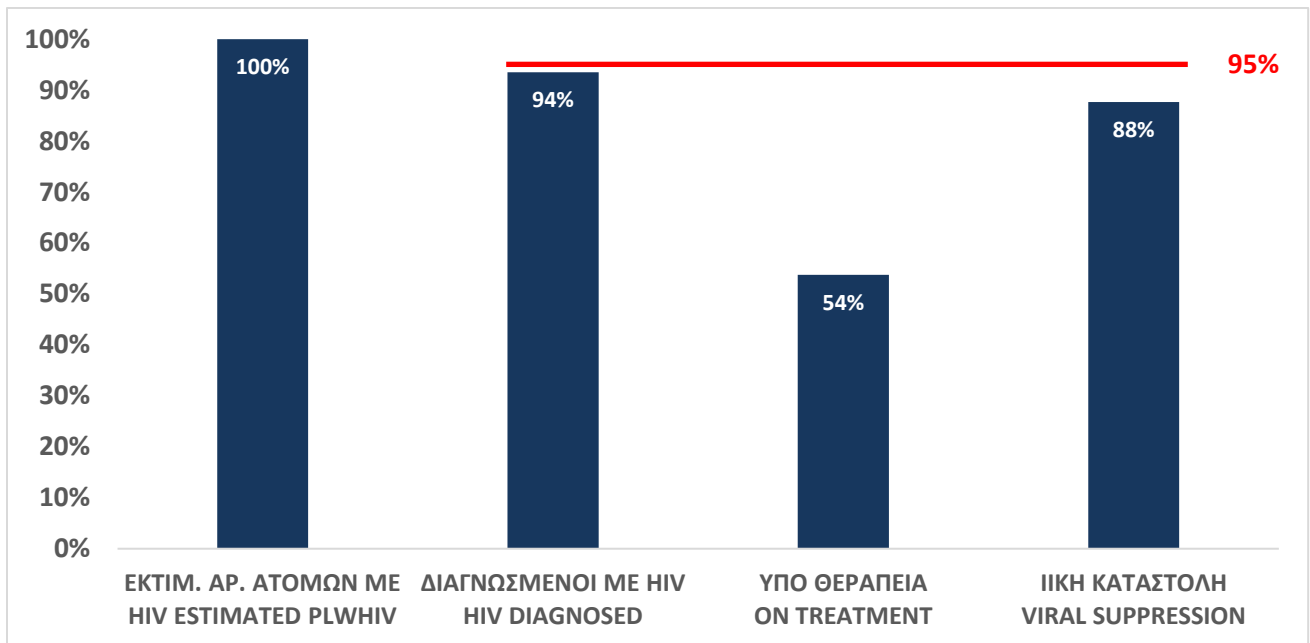
Τέλος, το τρίτο 95% που αφορά στο ποσοστό των διεγνωσμένων HIV ατόμων που έλαβαν αντιρετροϊκή αγωγή το 2023 και πέτυχαν ιική καταστολή έχει προσεγγιστεί από το σύνολο και τους ετεροφυλόφιλους (95%) (Σχήματα 3, 6) και έχει ξεπεραστεί από τους MSM (97%) (Σχήμα 4). Τα χαμηλότερα ποσοστά καταγράφηκαν στους XEN και τα άτομα αλλοδαπής εθνικότητας (88% και 93%, αντίστοιχα).

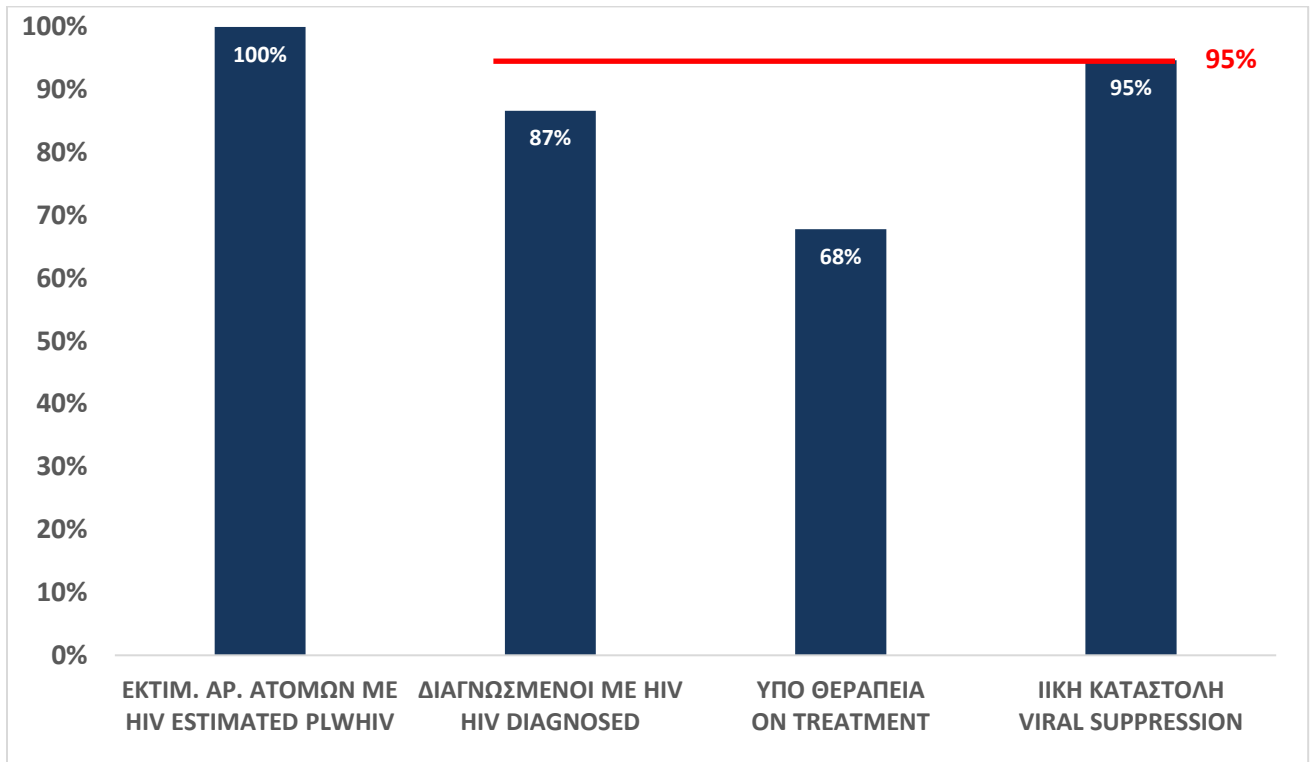
Σχήμα 3. Καταρράκτης των σταδίων φροντίδας για το σύνολο των ατόμων που ζουν με HIV, βάσει των στόχων 95-95-95.

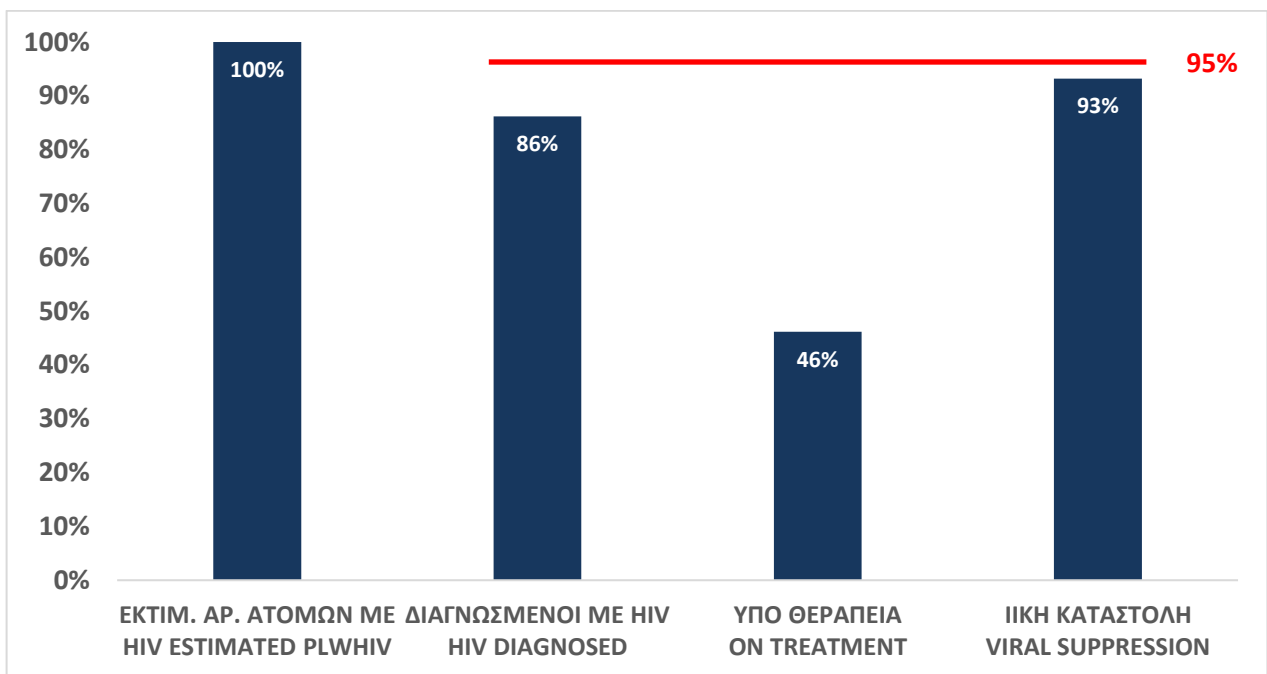
Σχήμα 4. Καταρράκτης των σταδίων φροντίδας για τους MSM που ζουν με HIV, βάσει των στόχων 95-95-95.

Σχήμα 5. Καταρράκτης των σταδίων φροντίδας για τους PWID που ζουν με HIV, βάσει των στόχων 95-95-95.

Σχήμα 6. Καταρράκτης των σταδίων φροντίδας για τους ετεροφυλόφιλους που ζουν με HIV, βάσει των στόχων 95-95-95.

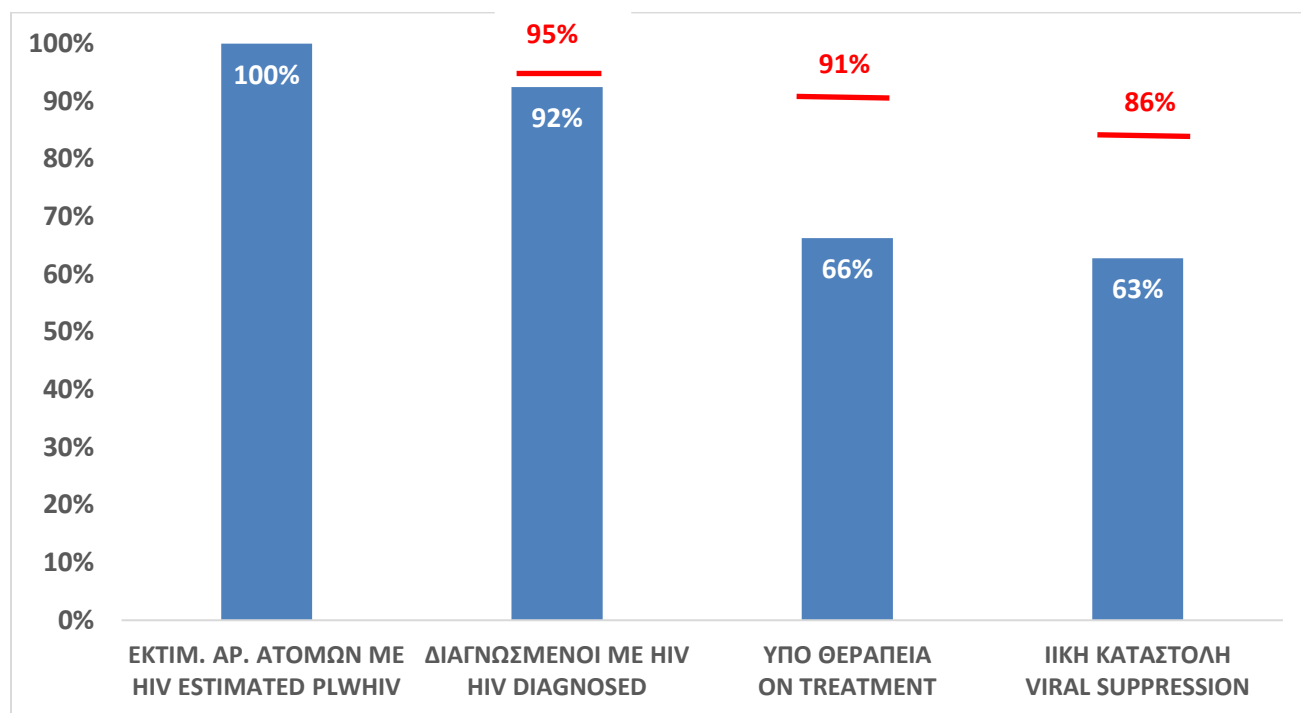

Σχήμα 7. Καταρράκτης των σταδίων φροντίδας για τα άτομα αλλοδαπής εθνικότητας που ζουν με HIV, βάσει των στόχων 95-95-95.

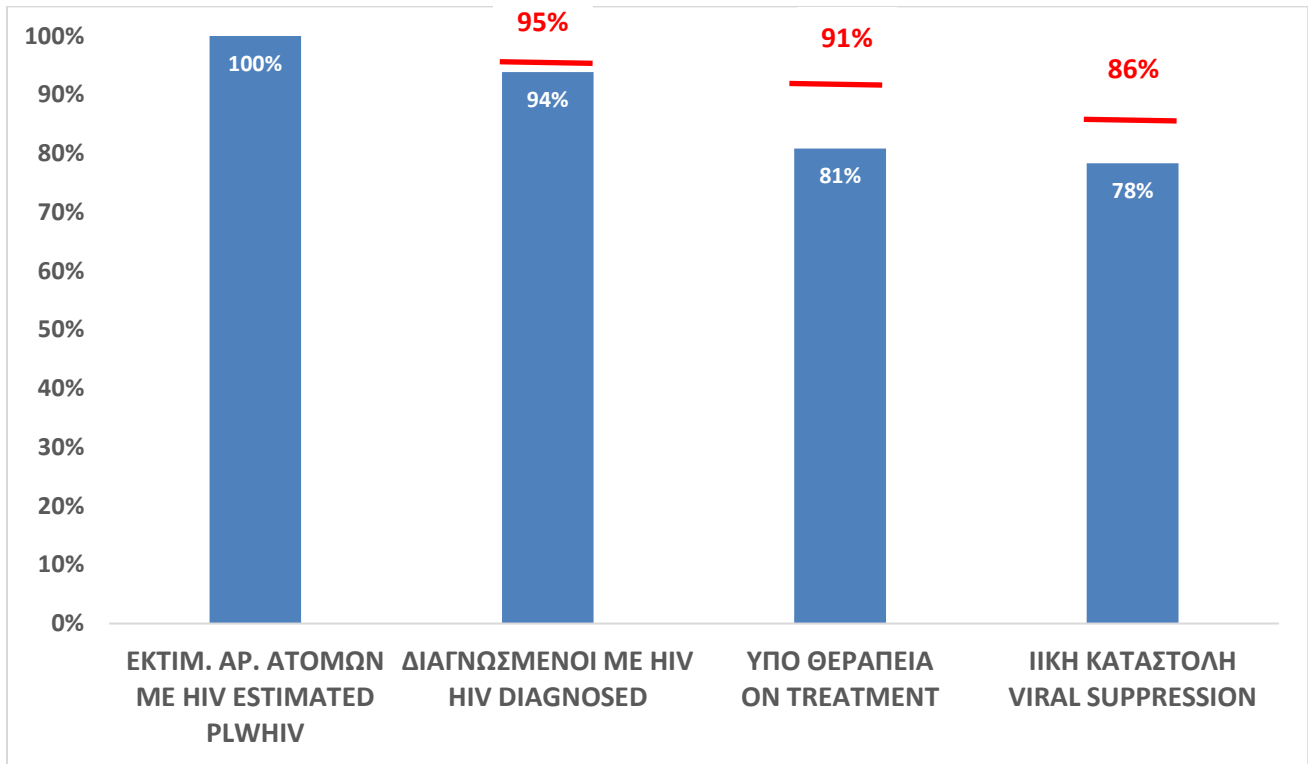
Στόχοι 95-91-86

Η μετατροπή του στόχου 95-95-95 σε 95-91-86, εξυπηρετεί στο να εστιάσουμε στον ουσιαστικό στόχο, που δεν είναι άλλος από την επίτευξη ιικής καταστολής στο 86% του εκτιμώμενου αριθμού των ατόμων που ζουν με HIV. Για να επιτευχθεί ο συγκεκριμένος στόχος, απαραίτητη προϋπόθεση είναι να έχουν εκπληρωθεί πλήρως οι προηγούμενοι στόχοι, είτε όταν αποτυπώνονται ως 95-95-95, είτε ως 95-91-86.

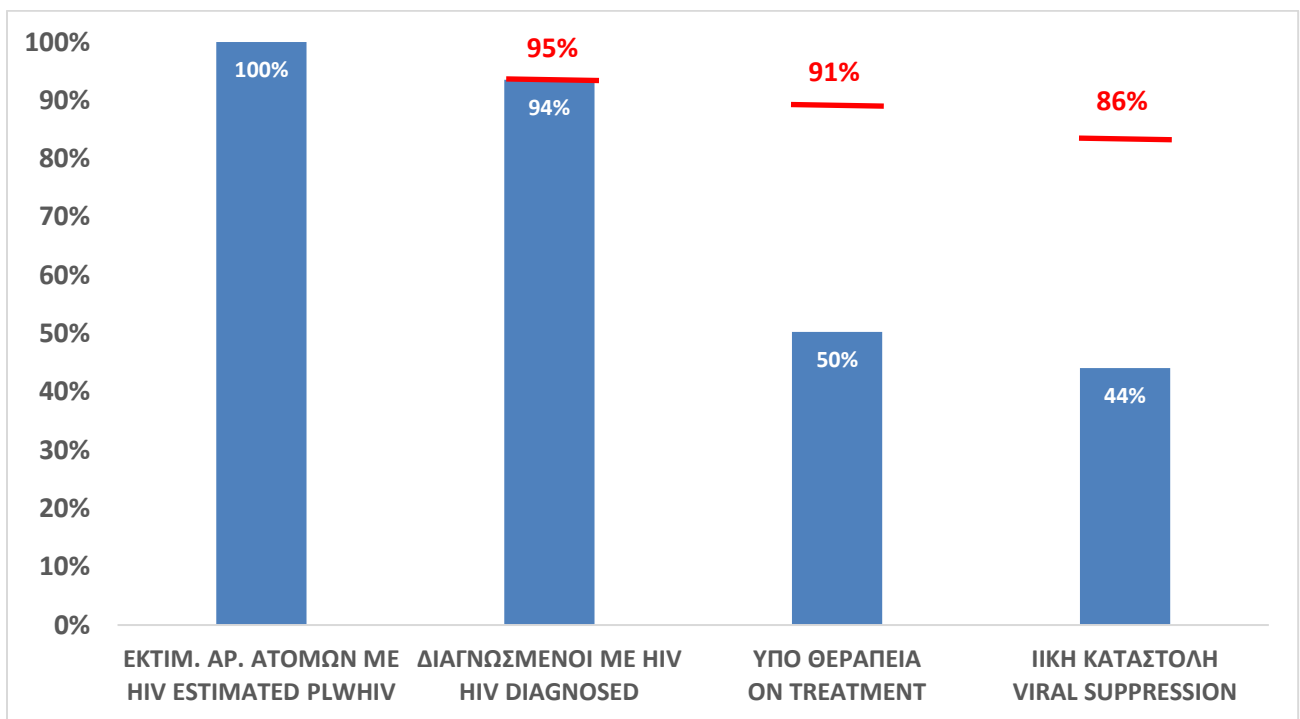
Σύμφωνα με τα κάτωθι γραφήματα, απέχουμε σημαντικά από τον στόχο της επίτευξης ιικής καταστολής σε ποσοστό 86%, τόσο στο σύνολο των ατόμων που εκτιμάται ότι ζουν με HIV στη χώρα (Σχήμα 8), όσο και σε συγκεκριμένες υπο-ομάδες (Σχήματα 10-12). Η μόνη υπο-ομάδα πληθυσμού που βρίσκεται πιο κοντά στον στόχο, είναι οι MSM, στους οποίους το συγκεκριμένο ποσοστό ανέρχεται σε 78% (Σχήμα 9).

Σχήμα 8. Καταρράκτης των σταδίων φροντίδας για το σύνολο των ατόμων που ζουν με HIV, βάσει των στόχων 95-91-86.

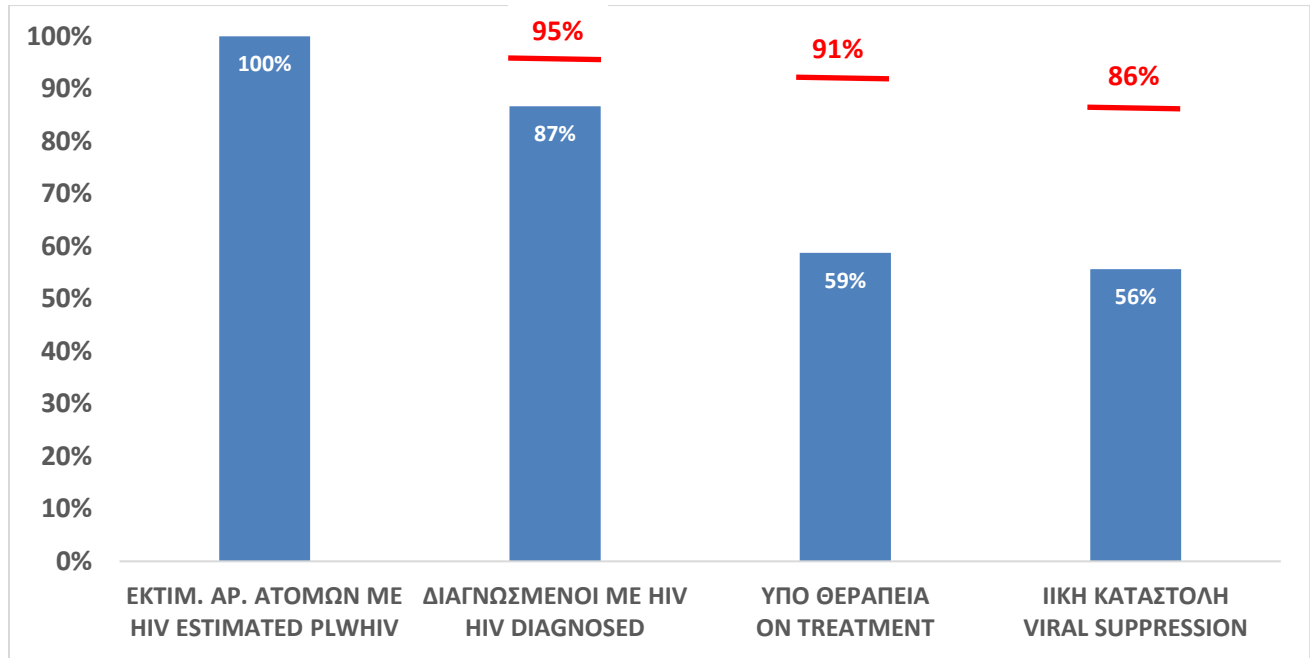

Σχήμα 9. Καταρράκτης των σταδίων φροντίδας για τους MSM που ζουν με HIV, βάσει των στόχων 95-91-86.

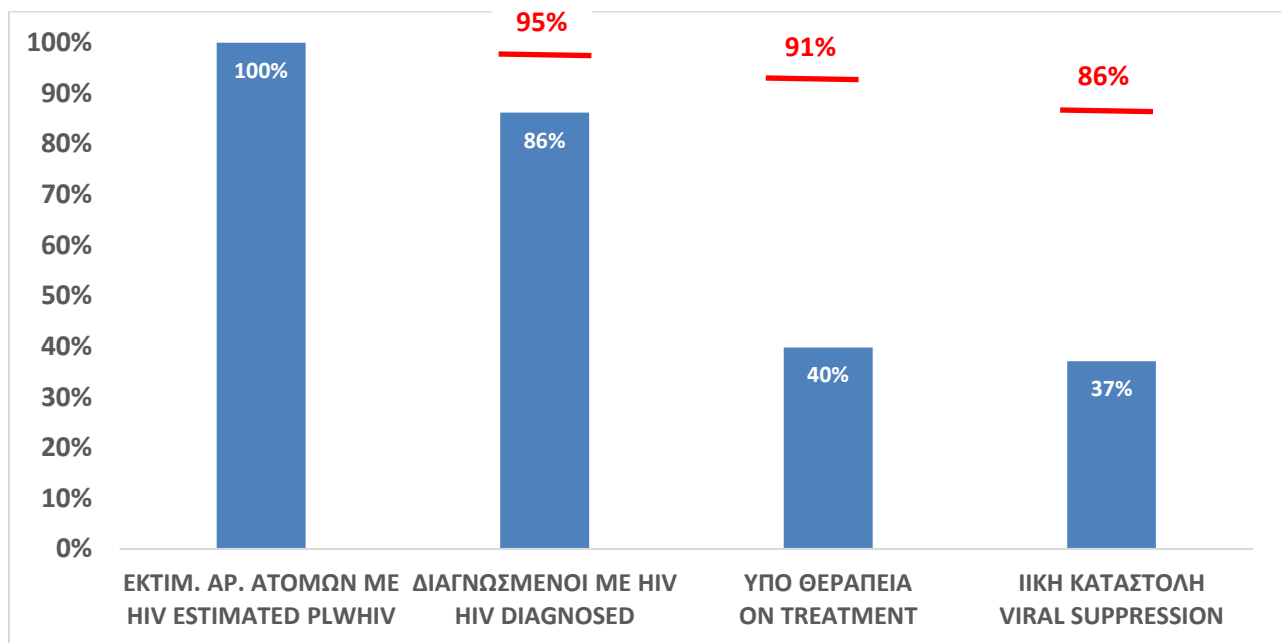

Σχήμα 10. Καταρράκτης των σταδίων φροντίδας για τους PWID που ζουν με HIV, βάσει των στόχων 95-91-86.

Σχήμα 11. Καταρράκτης των σταδίων φροντίδας για τους ετεροφυλόφιλους που ζουν με HIV, βάσει των στόχων 95-91-86.

Σχήμα 12. Καταρράκτης των σταδίων φροντίδας για τα άτομα αλλοδαπής εθνικότητας που ζουν με HIV, βάσει των στόχων 95-91-86.

Βιβλιογραφία

1. https://www.cdc.gov/hiv/pdf/dhap_continuum.pdf (τελευταία πρόσβαση στις 08-10-2024)
2. <https://www.unaids.org/en/resources/documents/2017/90-90-90> (τελευταία πρόσβαση στις 08-10-2024)
3. <https://aidstargets2025.unaids.org/> (τελευταία πρόσβαση στις 08-10-2024)
4. <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/hiv-modelling-tool> (τελευταία πρόσβαση στις 08-10-2024)